

Voorkom ziek worden op de boerderij

Schone kleren, schone handen

- 1 Draag overall en laarzen**
Maak je laarzen elke dag schoon. Doe vuile overalls in de wasmand
- 2 Draag handschoenen bij het werken met aarde of potgrond**
- 3 Was je handen met water en zeep:**
 - na het aanraken van dieren
 - voor je eet of drinkt
 - voor je het bedrijf verlaat

Schoonmaken

- 1 Zorg dat het bedrijf schoon en netjes is**
- 2 Vraag aan je begeleider of je de juiste beschermende kleding aan hebt**

Wondjes verzorgen

- 1 Spoel wondjes goed schoon met water**
Plak er daarna een pleister op
- 2 Ben je gebeten en bloedt het?**
Ga naar je begeleider

Zwanger of zwakke gezondheid?

- 1 Kom niet bij de geboortes van schapen, geiten of koeien**
- 2 Mest de stallen niet uit**

Nadere toelichting van de adviezen op de poster

Jezelf schoon houden

- Draag overall en laarzen**
 - Maak je laarzen elke dag schoon. Doe vuile overalls in de wasmand
- Draag handschoenen bij het werken met aarde of potgrond**
- Was je handen met water en zeep:**
 - na het aanraken van dieren
 - voor je eet of drinkt
 - voor je het bedrijf verlaat

Vorkom dat er ziekteverwekkers uit de stal mee naar binnen of naar buiten worden genomen via schoenen, laarzen, kleding of handen van de werknemers. Dit is belangrijk voor de gezondheid van uw eigen dieren en ook voor de gezondheid van uw medewerkers.

De volgende maatregelen zullen het risico op het verspreiden van ziektekiemen beperken:

- mensen op het bedrijf mogen alleen kleding en laarzen van het bedrijf dragen.
- mensen moeten handen wassen met water en zeep voor het eten, drinken of het verlaten van het bedrijf.
- mensen moeten hun overalls aan de kapstok hangen of, als ze vuil zijn, in de wasmand gooien.

Schoonmaken

- Zorg dat het bedrijf schoon en netjes is**
- Vraag aan je begeleider of je de juiste beschermende kleding aan hebt**

Ziekteverwekkers kunnen overleven in stof. Bij het verplaatsen van stof door vegen of bij gebruik van de hogedrukspuit kunnen ziekteverwekkers in de lucht terechtkomen. Ze kunnen dan ingeademd worden.

De volgende maatregelen zullen het risico op het inademen van ziektekiemen bij schoonmaak beperken:

- Draag een mondkapje bij het vegen in een stoffige en/of slecht geventileerde ruimte.
- Maak voordat je met de hogedrukspuit aan het werk gaat het oppervlak of de ruimte eerst vrij van het grove vuil. Draag tijdens het schoonspuiten waterafstotende kleding, een spatmasker en een mondkapje.

Wondjes verzorgen

- Spoel wondjes goed schoon met water**
Plak er daarna een pleister op
- Ben je gebeten en bloedt het?**
Ga naar je begeleider

Wanneer je een wondje hebt, kunnen ziekteverwekkers je lichaam binnendringen. Daar kun je ziek van worden. Als je op een boerderij werkt, komen er verschillende ziekteverwekkers op je huid of kleding. Krijgt iemand tijdens het werk een wondje, verzorg dit dan goed.

Spoel het wondje en de huid eromheen zorgvuldig met water, totdat het schoon is. Droog de omgeving van de wond af met een schone doek. Plak er daarna een pleister of verbandje op, zodat het wondje is afgedekt en er geen vuil in de wond kan komen. Bij een bijtewond moet de begeleider altijd betrokken worden. Neem contact op met een arts. Deze kan dan beoordelen of er aanvullende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld een tetanusprik).

Als een medewerker wordt gebeten door een dier, volg dan dezelfde stappen zoals hierboven beschreven. Neem contact op met de huisarts voor verder advies wanneer:

- het bloeden niet gestelpt kan worden
- de wond niet schoon of onvoldoende schoon gemaakt kan worden
- de wond groter is dan de helft van de handpalm van het slachtoffer
- botten, spieren of andere onderhuidse weefsels zichtbaar zijn
- er wonden in het gezicht zijn, bij de ogen of geslachtsdelen
- er in de wond een voorwerp vastzit
- er sprake is van een steekwond met vuil voorwerp
- de wond gaat ontsteken (roodheid, zwelling, pijnlijkheid)

Zwanger of zwakke gezondheid?

- Kom niet bij de geboortes van schapen, geiten of koeien**
- Mest de stallen niet uit**

Zwangere vrouwen, ouderen en chronisch zieken krijgen sneller een infectie. Laat bepaalde werkzaamheden niet door deze mensen uitvoeren. Het gaat hierbij vooral om werk bij het afkalven of aflammeren en contact met geboortemateriaal en mest (bijvoorbeeld bij het uitmesten van stallen of hokken). Dit is nóg belangrijker wanneer het gaat om doodgeboortes of vroeggeboortes.

Bij het afkalven en aflammeren is het belangrijk dat zwangere vrouwen, ouderen of chronisch zieken niet in dezelfde ruimte aanwezig zijn. Zwangere vrouwen, ouderen of chronisch zieken kunnen bijvoorbeeld wel de dieren voeren.

Aanvullende adviezen

- Laat alleen de begeleider en de vaste dierenarts de zieke dieren verzorgen. Zet zo mogelijk de zieke dieren apart**

Zieke dieren kunnen besmettelijk zijn voor de andere dieren en soms ook voor mensen. Laat alleen een ervaren verzorger zieke dieren verzorgen. De ziekte kan zich zo minder goed verspreiden. Volg hierbij de hygiënemaatregelen goed op.

- Drink geen onbewerkte melk**

In rauwe, onbewerkte melk van koeien, schapen en geiten kunnen ziekteverwekkers zitten. Verwarm de melk voordat je het drinkt of verder bewerkt. De melk moet minstens 15 seconden op 72 graden Celsius verwarmd worden. Dit kan in de magnetron of in een pan op het fornuis. Door de warmte gaan ziekteverwekkers dood.

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in samenwerking met Stigas, LTO Nederland en GGD Regio Utrecht en GGD Hart voor Brabant. De publicatie is gemaakt in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Voor meer informatie:

www.rivm.nl/ziekdoordier
Of neem contact op met uw GGD of bedrijfsarts

mei 2015